

UZASADNIENIE

co do całości wyroku z 2 lutego 2023 roku

1. (...) sp. z o.o. wniosła pozew przeciwko I. O., żądając zapłaty kwoty 5823,86 zł z odsetkami szczegółowo określonymi w treści pozwu oraz zwrotu kosztów procesu. Pozwana wniosła sprzeciw co do całości nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym i wniosła o oddalenie powództwa.
2. Powódka w piśmie procesowym cofnęła powództwo co do należności głównych i ubocznych szczegółowo wskazanych w pkt I wyroku. Sąd uznał cofnięcie powództwa za dopuszczalne, gdyż nie zaszła żadna z przesłanek wymienionych w art. 203 § 4 k.p.c., w związku z czym należało w tej części umorzyć postępowanie (art. 355 k.p.c.).
3. Postępowanie toczyło się według przepisów o postępowaniu w sprawach gospodarczych i w sprawach uproszczonych.
4. W przeddzień rozprawy (1.02.2023 r.) na biuro podawcze tut. sądu wpłynął wniosek pozwanej o odroczenie terminu rozprawy z powodu kolizji z inną sprawą. Sąd nie uwzględnił wniosku jako spóźnionego i zmierzającego do przedłużenia postępowania – pozwana miała wiedzę o terminie rozprawy najpóźniej z chwilą formalnego zawiadomienia 16.01.2023 r., a mimo to zwlekała ze stosownym wnioskiem, aż do ostatniej możliwej chwili. Osobista obecność pozwanej na rozprawie nie była przy tym ani konieczna, ani celowa ze względu na brak przeprowadzenia dowodów ze źródeł osobowych oraz ze względu na stanowisko pozwanej wyrażone podczas wymiany pism procesowych.

I. Stan faktyczny

5. (...) sp. z o.o. i I. O. zawarły 25.09.2013 r. umowę najmu i serwisu mat wejściowych, określając wymianę 1 maty na 26 razy w ciągu roku z ceną 10 zł netto za tydzień (§2 umowy). Umowa została zawarta na rok z procedurą automatycznego przedłużenia w razie braku oświadczenia o rozwiązaniu umowy (§3). Strony postanowiły, że w razie rozwiązania umowy przez (...) sp. z o.o. bądź w razie zerwania umowy przez I. O. przed zakończeniem terminu jej obowiązywania I. O. będzie zobowiązana do zapłaty opłat zaległych i opłat do końca trwania umowy (§4). Umowa była następnie kilkakrotnie aneksowana w zakresie zmiany liczby, częstotliwości i ceny wymiany mat.

bezsporne, dowody: umowa najmu i serwisu mat (k. 10-21), potwierdzenie wyłożenia i dostawy mat (k. 22-36).

6. (...) sp. z o.o. jako wynajmujący i I. O. jako najemca zawarły 15.04.2014 r. umowę najmu i serwisu urządzeń higienicznych. Umowa została zawarta na trzy lata z procedurą automatycznego przedłużenia w razie braku oświadczenia o rozwiązaniu umowy (§2.1). Strony postanowiły, że wynajmujący może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia, jeżeli najemca zalega z płatnościami dłużej niż dwa miesiące od daty wystawienia faktury, a w razie rozwiązania umowy najemca zobowiązany jest do zapłaty zaległych opłat oraz kary umownej odpowiadającej opłatom za 1 miesięczną usługę (§4.2 i §4.4).

bezsporne, dowody: umowa najmu i serwisu urządzeń higienicznych (k. 37-40).

7. (...) sp. z o.o. i I. O. zawarły 27.06.2019 r. umowę najmu i serwisu mopów. Umowa została zawarta na rok z procedurą automatycznego przedłużenia w razie braku oświadczenia o rozwiązaniu umowy (§3). Strony postanowiły, że wynajmujący może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia, jeżeli najemca zalega z płatnościami dłużej niż 14 dni, a w razie rozwiązania umowy najemca zobowiązany jest do zapłaty zaległych opłat oraz opłat do końca trwania umowy tytułem zryczałtowanego odszkodowania za szkody powstałe w związku z niedotrzymaniem okresu obowiązywania umowy (§9 i §10.2). Umowa była aneksowana w zakresie zwiększenia liczby przedmiotów najmu.

bezsporne, dowody: umowa najmu i serwisu mopów (k. 41-43, 48), umowy sprzedaży i dowody dostawy (k. 44-47, 49-54).

8. (...) sp. z o.o. oświadczeniem datowanym na 18.08.2021 r. rozwiązała wyżej wymienione umowy z powodu nieterminowego realizowania płatności i wezwała I. O. do zapłaty zaległych płatności oraz kar umownych z tytułu wcześniejszego rozwiązania umów. Zaległe płatności wynikały z zawartych umów i zostały ujęte w fakturach i notach obciążeniowych na kwoty szczegółowo wskazane w fakturach i notach załączonych do pozwu. Faktury zgodnie z umowami były doręczane na adres e-mail w nich wskazany. Wezwanie do zapłaty zostało doręczone I. O. 24.12.2021 r. z żądaniem zapłaty w terminie 7 dni od otrzymania.

bezsporne, dowody: korespondencja stron (k. 55-61, 89-102), faktury (k. 62-70), dowody dostawy (k. 71-88).

9. I. O. 7, 10 i 14 listopada 2022 r. dokonała wpłat na rzecz (...) sp. z o.o. kwot po 500 zł, tj. łącznie 1500 zł. (...) sp. z o.o. dokonała zarachowania wpłaconych kwot kolejno na wierzytelności ujęte w fakturach: nr (...).

bezsporne, dowody: e-mail (k. 127).

II. **Ocena dowodów**

10. Sąd oparł swoje ustalenia na dowodach wyżej wskazanych.

11. Dokumenty przedłożone w sprawie nie były kwestionowane przez strony ani co do swojej autentyczności, ani co do treści. Stąd Sąd uznał je za w pełni wiarygodne. Istotne znaczenie miało również to, że pozwana po wdaniu się w spór nie zakwestionowała żadnego z twierdzeń pozwu, ograniczając się do ogólnego powołania się na dokonane płatności, za które wobec dalszego milczenia pozwanej należało uznać płatności wskazane przez powódkę, co do których powódka cofnęła powództwo.

III. **Stan prawny**

12. Powódka wywodziła swoje roszczenie (1) w części z faktu wykonania usług wynikających z łączących ją z pozwaną umów, za które należało się powódce wynagrodzenie, (2) w części (60 zł) w zakresie innych opłat wynikających z umów i cenników stanowiących ich integralną część (opłata za wezwania do zapłaty) oraz (3) w części z tytułu kar umownych.

13. Pozwana nie kwestionowała podstawy ani wysokości żadnego z dochodzonych roszczeń, a przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło na ustalenie stanu faktycznego zgodnego z twierdzeniami powódki, w związku z czym roszczenia powódki co do wynagrodzenia z umów (1) i opłat za pisemne upomnienia (2) były zasadne. Również w zakresie ustalonych między stronami terminów płatności. Dlatego też Sąd w tym zakresie uwzględnił powództwo.

14. Sąd oddalił jednak powództwo co do kwot dochodzonych tytułem kary umownej (3) – 175,05 zł oraz 2354,52 zł. Pierwsza z tych kwot wynikała z §4.4 umowy najmu i serwisu urządzeń higienicznych z 15.04.2014 r. i została wprost w umowie oznaczona jako kara umowna w razie rozwiązania umowy przez powódkę lub zerwania przez pozwaną. Druga kwota natomiast wynikała z §4.4 umowy najmu i serwisu mat wejściowych z 25.09.2013 r. i została w umowie oznaczona jako obowiązek zapłaty opłat do końca trwania umowy w razie rozwiązania umowy przez powódkę lub zerwania przez pozwaną. Oba postanowienia stanowiły konstrukcję kary umownej opisaną w art. 483 § 1 k.c. jako zastrzeżenie umowne naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego, które następuje przez zapłatę określonej sumy. Nie ma przy tym znaczenia to, że w przypadku drugiej kwoty strony nie posłużyły się wprost określeniem „kara umowna”, gdyż dane postanowienie posiadało wszystkie cechy kary umownej jak w art. 483 § 1 k.c. i należało tak to postanowienie umowne tłumaczyć ze względu na okoliczności, zgodny zamiar stron i cel umowy (art. 65 § 1 i 2 k.c.).

15. Powódka żądała powyższych kar umownych z tego tytułu, że rozwiązała umowy ze względu na nieterminowe wywiązywanie się z płatności przez pozwaną. Tym samym kara umowna – z założenia należna za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania niepieniężnego – byłaby w danym przypadku należna za niewykonanie

zobowiązania pieniężnego (niezapłacenie wynagrodzenia w terminie). Nie ma znaczenia to, że bezpośrednią przyczyną obciążenia karą umowną było rozwiązanie umowy, skoro normalny związek przyczynowo-skutkowy nakazuje upatrywać rzeczywistej – choć dalszej – przyczyny w niezapłaceniu należności w terminie. W efekcie kara umowna została nałożona wbrew przepisom ustawy w art. 483 § 1 k.c., który należało uznać za kreujący normę bezwzględnie obowiązującą służącą ochronie kontrahentów przed wyzyskiem i lichwą. Ponadto takie ukształtowanie kary umownej stanowiło obejście ustawy w zakresie maksymalnych odsetek ustawowych za opóźnienie z art. 481 §2¹ k.c., co mogło powodować jedynie skutki określone w art. 481 §2³ k.c., gdyż w razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać naprawienia szkody jedynie na zasadach ogólnych, lecz nie może tej szkody ujmować w sposób zryczałtowany jak w art. 483 § 1 k.c.

16. Postanowienia umowne przewidujące możliwość nałożenia kary umownej w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania pieniężnego należało zatem uznać za nieważne (art. 58 § 1 i 3 k.c.), a roszczenie powódki na tej podstawie za bezzasadne i podlegające oddaleniu.

Odsetki

17. Umowa łącząca strony była transakcją handlową w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z 8.03.2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (dalej: u.t.h.) jako umowa odpłatnego świadczenia usług zawarta między przedsiębiorcami w związku z wykonywaną działalnością. Wynagrodzenie powódki stanowiło świadczenie pieniężne jak w art. 4 pkt 1a u.t.h. Natomiast należność za pisemne upomnienia w wysokości 60 zł nie stanowiła świadczenia pieniężnego w rozumieniu tego przepisu i w tym zakresie powódce należały się odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z żądaniem (art. 481 § 1 k.c.).

18. W związku z powyższym powódce w zakresie wynagrodzenia za świadczenie usług należały się co do zasady odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, jako że spełniła swoje świadczenie w postaci świadczenia usług i nie otrzymała zapłaty w terminie określonym w umowie (art. 7 ust. 1 u.t.h.).

19. Powódka dokonała kapitalizacji części należnych odsetek zgodnie z notami odsetkowymi (...) i (...). Zgodnie z art. 482 § 1 k.c. powódka mogła od nich żądać odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, w związku z czym roszczenie w tym zakresie zostało zasądzone.

Koszty procesu

20. Powódka poniosła koszty procesu w wysokości 2217 zł, na które złożyła się opłata od pozwu 400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł i 1800 zł wynagrodzenia pełnomocnika według stawek określonych w rozporządzeniu w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Pozwana nie udokumentowała żadnych poniesionych kosztów procesu.

21. Sąd zasądził roszczenie powódki częściowo. Powódka wygrała w około 56% z uwzględnieniem cofnięcia powództwa spowodowanego uiszczeniem przez pozwaną kwot wymienionych w pkt I wyroku. W związku z tym należało stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów procesu między stronami (art. 100 k.p.c.). Po odpowiednim zestawieniu wskazanych wyżej kosztów Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 1241,52 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty (art. 98 § 1¹ k.p.c.).

(...) M. S.

Zarządzenia:

1. odnotować, w tym w kontrolce terminowego sporządzania uzasadnień orzeczeń;
2. pełnomocnikowi powódki (portal):
  - doręczyć odpis wyroku z uzasadnieniem;

3. przedłożyć za miesiąc lub z pismem.

16.02.2023 r.

(...) M. S.